

„Затверджую”

Директор Інституту зоології
ім. І.І.Шмальгаузена НАН України
член-кор. НАН України

_____ І.А.Акімов

„06 ”серпня _2009 р.

ПОЛОЖЕННЯ ІНСТИТУТУ ЗООЛОГІЇ ІМ. І.І.ШМАЛЬГУАЗЕНА НАН УКРАЇНИ ПРО ПІДГОТОВКУ НАУКОВИХ КАДРІВ

Це Положення регламентує діяльність Інституту у галузі підготовки наукових кадрів. Положення розроблено на підставі діючого Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів, затвердженого Постановою КМ України від 1 березня 1999 р. № 309 і Розпоряджень Президії НАН України від 23.02.2006 р. № 112 та від 01.07.2009 р. № 402.

Підготовка наукових кадрів в аспірантурі і докторантурі Інституту

Загальні положення

1. Аспірантура і докторантура в інституті є формами підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації.

2. Відкриття і закриття аспірантури і докторантури в Інституті здійснює Президія НАН України на підставі звернення, в якому наводиться перелік наукових спеціальностей, з яких пропонується відкриття аспірантури або докторантури, склад наукових кадрів з кожної наукової спеціальності та витяг з рішення Вченої ради установи про відкриття аспірантури або докторантури.

У такому ж порядку подається клопотання про розширення переліку наукових спеціальностей в аспірантурі або докторантурі.

Аспірантура відкривається з відривом від виробництва та без відриву від виробництва, а докторантура - з відривом від виробництва. Інститут зоології ім. І.І.Шмальгаузена НАН України здійснює підготовку кадрів через аспірантуру і докторантуру по таких спеціальностях:

03.00.08 – зоологія;

03.00.24 – ентомологія;

03.00.25 – паразитологія, гельмінтологія;

03.00.16 – екологія;

03.00.14 – біологія розвитку

де спеціальності відповідають „Переліку спеціальностей, за якими проводяться захист дисертацій на здобуття наукових ступенів кандидата наук і доктора наук, присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань” за наказом ВАК України від 23.06.2005 р. № 377

3. Науково-методичне керівництво та контроль за діяльністю аспірантури і докторантури, відкритої в Інституті здійснює Президія НАН України.

4. Підготовка в аспірантурі і докторантурі здійснюється:

1) за рахунок:

коштів Державного бюджету України - за державним замовленням для роботи у державному секторі народного господарства;

коштів юридичних та фізичних осіб - на умовах контракту або на підставі договорів, укладених інститутом з юридичними особами - для роботи у державному і недержавному секторах народного господарства;

2) іноземців та осіб без громадянства на підставі:

міжнародних договорів України;

загальнодержавних програм; договорів, укладених Інститутом з юридичними та фізичними особами.

5. Особи, які раніше пройшли повний курс навчання в аспірантурі або докторантурі за державним замовленням, а також відраховані з неї достроково за вчинення протиправних дій або невиконання індивідуального плану, не мають права повторного вступу до аспірантури і докторантури Інституту за державним замовленням.

6. Проекти річних і перспективних планів прийому до аспірантури і докторантури за державним замовленням розробляються інститутом виходячи з реальних потреб і можливостей, затверджуються відповідно до законодавства України і доводяться до установи Президією Національної академії наук.

7. Кількість аспірантів і докторантів, підготовка яких здійснюється поза державним замовленням, визначається директором Інституту з урахуванням можливостей забезпечення кваліфікованого наукового керівництва і консультування.

8. Інститут зобов'язаний оголосити про конкурсний прийом до аспірантури і докторантури після отримання затвердженого Розпорядженням НАН України плану підготовки наукових кадрів через аспірантуру і докторантуру за державним замовленням на поточний рік до початку прийому із зазначенням наукових спеціальностей, термінів та умов прийому, переліку необхідних документів.

9. Вступники до аспірантури або докторантури подають на ім'я директора інституту такі документи:

- 1) заяву;
- 2) особовий листок з обліку кадрів;
- 3) список опублікованих наукових праць і винаходів.

Вступники до аспірантури, які не мають опублікованих наукових праць і винаходів, подають наукові доповіді (реферати) з обраної ними наукової спеціальності на тему наближену до теми майбутнього наукового дослідження;

- 4) медичну довідку про стан здоров'я за формою N 286-у;

5) копію диплома про закінчення вищого навчального закладу із зазначенням одержаної кваліфікації спеціаліста або магістра (особи, які здобули відповідну освіту за кордоном, - копію нострифікованого диплома);

6) посвідчення про складання кандидатських іспитів (за наявності складених кандидатських іспитів).

Паспорт та диплом про вищу освіту подаються вступником особисто.

При вступі до докторантури, крім того, подаються:

- 1) розгорнутий план дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук (далі - докторська дисертація);
- 2) копія диплома про присудження наукового ступеня кандидата наук (у разі здобуття відповідної освіти за кордоном - копія нострифікованого диплома).

Диплом про присудження наукового ступеня кандидата наук подається вступником особисто.

10. Після закінчення прийому до аспірантури і докторантури Інститут у п'ятиденний термін подає до Президії НАН України звіт про виконання плану прийому до аспірантури і докторантури за рахунок державного замовлення.

11. Тема дисертації, індивідуальний план роботи аспіранта або докторанта після обговорення відділом, затверджуються Вченою радою інституту не пізніше тримісячного терміну після зарахування його до аспірантури або докторантури.

12. Особи, зараховані до аспірантури з відривом від виробництва або докторантури, зобов'язані звільнитися з роботи в необхідний для своєчасного прибуття на навчання термін. Підставою для звільнення з роботи є копія наказу про зарахування особи до аспірантури або докторантури.

13. Особам, зарахованим за державним замовленням до аспірантури з відривом від виробництва або докторантури, стипендія призначається з дня їх зарахування, а тим, які навчаються в аспірантурі або докторантурі за контрактом, - відповідно до умов контракту.

14. Аспірантам і докторантам можуть бути призначені в установленому порядку іменні стипендії, засновані на честь видатних діячів науки, а також засновані Президентом України, Кабінетом Міністрів України, а також державними і недержавними органами, підприємствами, установами і організаціями.

15. Аспіранти і докторанти мають право на:

- 1) користування навчально-виробничою, науковою, культурно-спортивною, оздоровчою базою інституту
- 2) отримання всіх видів відкритої наукової інформації і наукового консультування;
- 3) участь у науковій діяльності відділу, лабораторії;
- 4) отримання державної стипендії встановленого розміру у разі зарахування на навчання з відривом від виробництва за державним замовленням;
- 5) переривання навчання з поважних причин з подальшим його продовженням. Тривалість і кількість переривань навчання, а також поважність причин визначаються Вченою радою інституту
- 6) щорічні канікули тривалістю до двох календарних місяців, які включаються до загального терміну навчання у разі зарахування на навчання з відривом від виробництва;
- 7) роботу за сумісництвом відповідно до законодавства України;
- 8) безпечні і нешкідливі умови навчання і праці;
- 9) забезпечення впорядкованим житлом - у разі зарахування на навчання з відривом від виробництва за державним замовленням – на час навчання за умови оплати вартості користування житлом самим аспірантом або докторантом (іногороднім);
- 10) працевлаштування згідно з угодою у разі зарахування на навчання за державним замовленням або контрактом (у разі навчання поза державним замовленням).

Покладення на аспірантів та докторантів обов'язків, не пов'язаних з підготовкою дисертації, забороняється.

Термін навчання в аспірантурі і перебування в докторантурі зараховується до науково-педагогічного стажу.

16. Аспіранти і докторанти зобов'язані:

- 1) дотримуватися вимог законодавства, моральних, етичних норм поведінки;
- 2) глибоко оволодіти знаннями, практичними навичками, професійною майстерністю, підвищувати загальний культурний рівень;
- 3) опанувати методологію проведення наукових досліджень;
- 4) виконувати індивідуальний план роботи над дисертацією.

Індивідуальний план роботи аспіранта передбачає складання кандидатських іспитів із спеціальності, іноземної мови та філософії, а у разі необхідності - додаткових іспитів, визначених рішенням вченої ради закладу, установи, де передбачається захист дисертації, з урахуванням профілю підготовки;

- 5) звітувати про хід виконання дисертації на засіданнях відділу, лабораторії, вченої ради Інституту;
- 6) у встановлений термін захистити дисертацію або подати її спеціалізованій вченій раді;
- 7) дотримуватися статуту і правил внутрішнього розпорядку наукової установи.

17. Взаємозобов'язання аспіранта або докторанта, підготовка яких здійснюється за державним замовленням, та Інституту визначаються в Угоді (додаток 2), якою передбачається своєчасне закінчення роботи над дисертацією, працевлаштування після закінчення аспірантури або докторантури, забезпечення відповідних умов праці, надання впорядкованого житла тощо, та відповідальність сторін у разі невиконання умов типової угоди.

18. Підготовка аспірантів або докторантів понад державне замовлення здійснюється на підставі договорів\контрактів, укладених між Інститутом та вступниками до аспірантури або докторантури (установами, організаціями та підприємствами, що направили їх на навчання), якими передбачається повне відшкодування витрат на їх підготовку, включаючи виплату стипендії.

19. До терміну навчання в аспірантурі або перебування в докторантурі не включається період хвороби (тривалістю понад один місяць), знаходження у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами, по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, а також відсутність з інших поважних причин, передбачених законодавством України. Вчена рада Інституту оцінює обставини, що виключили можливість працювати над дисертацією, і визначає термін, на який продовжується навчання в аспірантурі або докторантурі (як правило, не більше одного року).

20. В окремих випадках вчена рада Інституту може встановлювати термін навчання в аспірантурі або перебування в докторантурі диференційовано - від одного до трьох років з урахуванням обсягу наукового доробку і ступеня готовності дисертації.

21. Переведення аспірантів або докторантів на іншу форму навчання здійснюється за наказом директора Інституту . Переведення аспірантів, які навчаються за цільовим призначенням, на іншу форму навчання може здійснюватися тільки за клопотанням організації, яка направила їх на навчання.

22. Аспірант або докторант може бути відрахованим з аспірантури або докторантури за грубе порушення правил внутрішнього розпорядку установи, за вчинення протиправних дій, а також за невиконання

індивідуального плану роботи без поважних причин, передбачених пунктом 19 цього Положення.

Рішення про відрахування аспіранта або докторанта приймає вчена рада інституту. На підставі рішення вченої ради аспірант або докторант відраховується з аспірантури або докторантури наказом директора.

Аспірант або докторант, який був зарахований до аспірантури або докторантури за державним замовленням і відрахований через зазначені причини, відшкодовує вартість навчання згідно із законодавством України.

23. Аспіранти або докторанти можуть бути направлені на стажування до провідних вітчизняних і закордонних наукових центрів. Витрати, пов'язані з їх відрядженням, проводяться згідно із законодавством України.

24. Аспірант або докторант, який успішно захистив дисертацію до закінчення терміну навчання в аспірантурі або перебування в докторантурі, вважається таким, що повністю виконав індивідуальний план роботи, і відраховується з аспірантури або докторантури з дня захисту дисертації.

25. Вчена рада Інституту зобов'язана не менш як один раз на рік розглядати питання щодо підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів, переглядати склад наукових керівників, консультантів та усувати від наукового керівництва або наукового консультування осіб, які не забезпечують своєчасної і якісної підготовки аспірантів або докторантів.

26. Відповідальність за рівень організації наукової підготовки в аспірантурі і докторантурі покладається на директора інституту.

Докторантура

27. До докторантури приймаються особи, які мають науковий ступінь кандидата наук, наукові здобутки та опубліковані праці з обраної наукової спеціальності і які в змозі на високому науковому рівні проводити фундаментальні, пошукові і прикладні наукові дослідження.

28. Термін перебування в докторантурі на загальних умовах не перевищує трьох років, крім умов, передбачених у пунктах 19 та 20 цього Положення.

29. Науковий відділ, в місячний термін з часу отримання документів заслуховує наукові доповіді вступників до докторантури, розглядає розгорнуті плани роботи над дисертацією і шляхом таємного або відкритого голосування визначає можливість зарахування кожної особи до докторантури.

Вчена рада Інституту місячний термін розглядає висновки відділу, щодо вступника і приймає рішення про його зарахування до докторантури.

Рішення вченої ради затверджується і оформляється наказом директора Інституту.

30. Для надання допомоги докторанту в написанні дисертації за місцем його підготовки може призначатися з числа висококваліфікованих наукових кадрів - докторів наук - науковий консультант, який несе особисту відповідальність за якісне і своєчасне виконання докторантом дисертації. Науковими консультантами можуть призначатися також провідні вчені - доктори наук сторонніх організацій.

Кількість докторантів, прикріплених до одного наукового консультанта, визначається за його згодою керівником вищого навчального закладу, наукової установи і не повинна перевищувати 3 осіб одночасно, включаючи докторантів, підготовка яких здійснюється поза державним замовленням.

На здійснення наукового консультування відводиться щороку 50 академічних годин на одного докторанта.

31. Щороку докторанти подають до вченої ради після попереднього обговорення у відділі звіт про виконання індивідуального плану роботи, за результатами якого проводиться їх атестація і приймається рішення про подальше перебування в докторантурі. Результати атестації затверджуються директором інституту.

Аспірантура

32. До аспірантури на конкурсній основі приймаються особи, які мають вищу освіту і кваліфікацію спеціаліста або магістра.

33. Термін навчання в аспірантурі з відривом від виробництва не перевищує трьох років, а без відриву від виробництва – чотирьох років, крім умов, передбачених у пунктах 19 та 20 цього Положення.

34. Для проведення прийому до аспірантури створюється приймальна комісія під головуванням директора (заступника директора). Члени приймальної комісії призначаються директором з числа керівників відділів, а також передбачуваних наукових керівників аспірантів.

35. Рішення про допуск до складання вступних іспитів до аспірантури вноситься приймальною комісією за результатами співбесіди, розгляду реферату та поданих наукових праць з урахуванням письмового висновку передбачуваного наукового керівника, про що вступник до аспірантури повідомляється у тижневий термін.

Приймальна комісія може відмовити вступнику у допуску до складання вступних іспитів до аспірантури у зв'язку з неподанням у встановлений термін всіх або окремих документів, названих у пункті 9 цього Положення, або поданням їх після закінчення встановленого терміну.

36. Вступники до аспірантури складають вступні іспити із спеціальності (в обсязі навчальної програми для спеціаліста або магістра, яка відповідає обраній ними науковій спеціальності, із філософії та однієї із іноземних мов на вибір (англійської, німецької, іспанської, італійської, французької) в обсязі навчальних програм для вищих навчальних закладів IV рівня акредитації, затверджених Міносвіти. Іспит з іншої іноземної мови складається за рішенням вченої ради Інституту у разі, коли знання цієї мови необхідне для роботи над дисертацією.

Результати вступних іспитів до аспірантури дійсні протягом календарного року.

Вступникам, які на час вступу до аспірантури склали всі або декілька кандидатських іспитів, зараховуються відповідні іспити як вступні до аспірантури і їм зараховуються оцінки кандидатських іспитів на підставі власних заяв вступників і за наявності протоколів (посвідчень) про складання іспитів кандидатського мінімуму.

37. Прийом вступних іспитів до аспірантури проводиться предметними комісіями, як правило, у кількості 3 - 5 осіб, які призначаються наказом директора і до складу яких включаються доктори та кандидати наук, а до складу предметної комісії із наукової спеціальності і передбачувані наукові керівники.

38. Особам, які допущені до складання вступних іспитів до аспірантури з відривом або без відриву від виробництва, для підготовки та складання вступних іспитів надається один раз на рік додаткова оплачувана відпустка за місцем роботи з розрахунку 10 днів на кожний вступний іспит. Особи, які вступають до аспірантури з одним або кількома складеними кандидатськими іспитами, користуються додатковою оплачуваною відпусткою для складання вступних іспитів, що залишились, із розрахунку 10 днів на кожний іспит. Особи, які склали всі кандидатські іспити, правом на додаткову відпустку для складання вступних іспитів до аспірантури за місцем роботи не користуються.

До відпустки не включається час проїзду від місця роботи вступника до аспірантури до місця знаходження інституту і назад. Витрати на проїзд та проживання несе вступник. Документом, який засвідчує право вступника до аспірантури на додаткову оплачувану відпустку, є повідомлення приймальної комісії за підписом директора Інституту (або вченого секретаря) про його допуск до складання вступних іспитів.

39. На підставі результатів вступних іспитів до аспірантури приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника.

У разі одержання однакових оцінок переважне право при зарахуванні до аспірантури мають абітурієнти, які успішно закінчили магістратуру і склали всі або декілька кандидатських іспитів. Необхідно враховувати також першочергові потреби інституту в підготовці кадрів вищої кваліфікації за

пріоритетними напрямками, які формуються на підставі пропозицій завідувачів відділів до плану на поточний рік.

Зарахування до аспірантури проводиться наказом директора Інституту.

Про зарахування до аспірантури або про відмову в зарахуванні до аспірантури вступнику повідомляється в тижневий термін з дня прийняття приймальною комісією відповідного рішення.

40. Кожному аспіранту одночасно з його зарахуванням відповідним наказом призначається науковий керівник, як правило, доктор наук або за рішенням вченої ради, як виняток, кандидат наук.

Науковий керівник аспіранта здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією, контролює виконання затвердженого ним індивідуального плану та несе особисту відповідальність за якісне написання аспірантом дисертації.

Кількість аспірантів, прикріплених до наукового керівника - доктора наук, не повинна перевищувати 5 осіб одночасно (разом з докторантами), а для наукового керівника - кандидата наук - 3 осіб, включаючи аспірантів, підготовка яких здійснюється поза державним замовленням.

На здійснення наукового керівництва відводиться щороку 50 академічних годин на одного аспіранта.

41. Аспірант працює за індивідуальним планом роботи, не менше ніж два рази на рік звітує про його виконання на засіданні відділу і щорічно атестується науковим керівником і атестаційною комісією. За результатами атестації, затвердженими Вченою радою інституту, відповідним наказом аспірант переводиться на наступний рік навчання або відраховується з аспірантури.

42. Аспірантам, які навчаються без відриву від виробництва та успішно виконують індивідуальний план роботи, за місцем роботи надається додаткова оплачувана щорічна відпустка тривалістю 30 календарних днів для складання кандидатських іспитів і виконання роботи над дисертацією та, за їх бажанням, протягом чотирьох років навчання - один вільний від роботи день на тиждень з оплатою його в розмірі 50 відсотків середньої заробітної плати працівника. До щорічної відпустки не включається час проїзду від місця роботи аспіранта до місця знаходження наукової установи і назад. Витрати на проїзд несе аспірант.

43. Аспіранти, які закінчили навчання в аспірантурі з відривом від виробництва за державним замовленням, працевлаштовуються згідно з угодою і планом поповнення інституту молодими кадрами, а аспіранти, які закінчили навчання в аспірантурі поза державним замовленням, - згідно з контрактом.

Здобувачі наукового ступеня кандидата наук, які працюють над дисертаціями поза аспірантурою

44. Самостійна робота над дисертацією на здобуття наукового ступеня кандидата наук є однією з форм підготовки наукових кадрів.

45. Здобувачами наукового ступеня кандидата наук, які працюють над дисертаціями поза аспірантурою (далі - здобувачі), можуть бути особи, які мають вищу освіту і кваліфікацію спеціаліста або магістра.

Іноземці та особи без громадянства можуть бути здобувачами на підставі:

міжнародних договорів України;

загальнодержавних програм;

договорів, укладених Інститутом з юридичними та фізичними особами.

46. Здобувачі прикріплюються з визначенням відповідних спеціальностей, з метою підготовки і захисту кандидатської дисертації, а також для поглибленого теоретичного вивчення спеціальних дисциплін, вивчення іноземної мови та філософії, складання кандидатських іспитів на термін до 5 років.

Особи, які раніше пройшли повний курс навчання в аспірантурі за державним замовленням, правом прикріплення як здобувачі не користуються.

Особи, які повністю використали термін прикріплення як здобувачі, правом повторного прикріплення не користуються.

47. Для прикріплення до Інституту з метою написання кандидатської дисертації здобувач подає на ім'я його керівника заяву, до якої додається список опублікованих наукових праць і винаходів та копія диплома про вищу освіту і кваліфікацію спеціаліста або магістра.

Для прикріплення до установи з метою складання кандидатських іспитів здобувач подає на ім'я директора Інституту тільки заяву та витяг з рішення вченої ради (або клопотання дирекції) вищого навчального закладу, наукової установи, де виконується дисертаційна робота.

48. На підставі письмового висновку передбачуваного наукового керівника за результатами доповіді здобувача, висновків відповідного відділу і рішення Вченої ради інституту видається наказ про прикріплення здобувача, призначення наукового керівника, затверджується тема кандидатської дисертації.

Науковими керівниками здобувачів призначаються, як правило, доктори наук або за рішенням вченої ради, як виняток, кандидати наук.

Кількість здобувачів, прикріплених до одного наукового керівника, не повинна перевищувати 5 осіб одночасно, включаючи аспірантів і докторантів.

У разі прикріплення здобувача тільки для складання кандидатських іспитів науковий керівник не призначається.

49. Здобувачі протягом місяця після прикріплення подають у відділ на затвердження погоджений з науковим керівником індивідуальний план роботи.

50. Здобувачі працюють над дисертаціями за індивідуальними планами роботи, щорічно звітують на засіданні відділу і атестуються науковими керівниками.

51. Організацію, облік і контроль за роботою здобувачів над дисертацією здійснює відділ аспірантури під керівництвом вченого секретаря інституту

Здобувачі, які не виконують індивідуального плану роботи без поважних причин, передбачених у пунктах 19 та 20 цього Положення, на підставі висновків атестації наукового керівника і висновків відділу підлягають відрахуванню.

52. Відповідно до індивідуального плану роботи здобувачі користуються необхідним обладнанням, лабораторіями, бібліотеками тощо за місцем прикріплення.

53. Здобувачі складають за місцем прикріплення кандидатські іспити з наукової спеціальності, а також за рішенням вченої ради інші іспити та заліки з урахуванням профілю підготовки.

Кандидатські іспити з окремих дисциплін (іноземної мови, філософії), за клопотанням Інституту складаються в інших вищих навчальних закладах та наукових установах, що мають у своєму складі відповідні комісії з приймання кандидатських іспитів.

Здобувачі, які склали кандидатські іспити і виконали індивідуальний план роботи, допускаються до захисту дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата наук.

54. На здійснення наукового керівництва щороку відводиться 25 академічних годин на одного здобувача.

55. Здобувачу, який успішно поєднує виробничу або педагогічну діяльність з науковою роботою, може надаватися творча відпустка згідно з законодавством України.

56. Для надання допомоги здобувачам, які навчаються за спеціальними курсами і готуються до складання кандидатських іспитів, а також спеціалістам, які вступають до аспірантури в Інституті можуть створюватися групи підготовки із залученням до проведення занять у них науково-педагогічних і наукових працівників.

Витрати, пов'язані з функціонуванням груп підготовки для здобувачів сторонніх організацій, проводяться за рахунок коштів здобувачів або організацій, де вони працюють.

Порядок проведення кандидатських іспитів *

57. Кандидатські іспити є складовою частиною атестації науково-педагогічних і наукових кадрів. Кандидатські іспити проводяться з метою встановлення глибини професійних знань, наукового і культурного кругозору здобувача наукового ступеня кандидата наук, підготовленості його до самостійної науково-дослідної діяльності. Складання кандидатських іспитів здобувачами є обов'язковим для присудження їм наукового ступеня кандидата наук.

58. Кандидатські іспити складаються з філософії, іноземної мови і спеціальності.

Кандидатський іспит з іноземної мови може складатися з англійської, німецької, іспанської, італійської, французької мов. Якщо для написання дисертації потрібні знання іншої іноземної мови, директор Інституту може дозволити складання кандидатського іспиту з цієї мови.

59. Здобувач, який має вищу освіту із спеціальності, що не відповідає галузі науки, з якої підготовлено дисертацію, на підставі рішення відповідної вченої ради складає додатковий кандидатський іспит із наукової спеціальності відповідної галузі науки за Переліком спеціальностей наукових працівників.

60. Кандидатські іспити із спеціальності складаються в інституті за умов відкритої аспірантури або наявності спеціалізованої вченої ради з відповідної наукової спеціальності. Кандидатські іспити із спеціальності приймаються за програмами, що складаються з двох частин: типової програми, затвердженої Міносвіти, і додаткової програми, що розробляється відповідною кафедрою, відділом, лабораторією.

Додаткова програма кандидатського іспиту із спеціальності повинна включати нові розділи відповідної наукової спеціальності і питання, пов'язані з напрямом досліджень здобувача, а також враховувати останні досягнення у відповідній галузі науки і найновішу наукову літературу.

За рішенням приймальної комісії кандидатський іспит із спеціальності, залежно від обсягу матеріалу, може проводитися двома етапами з виставленням загальної оцінки.

61. Комісії з приймання кандидатських іспитів з кожної спеціальності (дисципліни) призначаються наказом директора у складі голови комісії

(директора або заступника директора інституту) і не менше трьох фахівців, два з яких мають бути докторами наук, третій - кандидатом наук з цієї спеціальності.

До складу комісії з приймання кандидатського іспиту з іноземної мови повинно входити не менше двох викладачів кафедри іноземних мов і науковий співробітник, який має науковий ступінь із спеціальності здобувача наукового ступеня кандидата наук і вільно володіє відповідною іноземною мовою.

62. Кандидатські іспити проводяться з використанням екзаменаційних білетів. Для підготовки до відповіді використовуються екзаменаційні листки, що зберігаються після іспиту протягом року.

63. Рівень знань здобувача оцінюється за чотирибальною системою: "відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно".

64. На кожного здобувача заповнюється протокол кандидатського іспиту (додаток 3), до якого вносяться прізвища членів комісії, присутніх на іспитах, з обов'язковим зазначенням їх наукового ступеня, вченого звання і посади.

Протоколи засідання комісій з приймання кандидатських іспитів зберігаються за місцем складання кандидатських іспитів постійно.

65. Допуск здобувачів до складання кандидатських іспитів здійснюється за наказом директора (заступника) Інституту. Інститут повідомляє осіб, зазначених у наказі, про допуск до складання кандидатського іспиту, про час і місце проведення кандидатського іспиту не пізніше ніж за місяць до його проведення.

У разі неявки здобувача на іспит з поважних причин він може бути допущений до складання кандидатського іспиту протягом поточної сесії.

Рішення комісії з приймання кандидатського іспиту може бути оскаржене директору інституту здобувачем у терміни, встановлені приймальною комісією вищого навчального закладу, наукової установи.

66. Кандидатські іспити приймаються організовано, два рази на рік у формі сесій. Терміни проведення сесій в інституті: весняна сесія 25-31 травня; осіння сесія 25-30 листопада кожного року.

У разі подання здобувачем до спеціалізованої вченої ради дисертації до захисту кандидатський іспит може бути прийнятий поза сесією.

67. Після складання кандидатського іспиту із спеціальності видається протокол встановленої форми, а за місцем захисту кандидатської дисертації ці посвідчення замінюються на єдине посвідчення (додаток 4).

68. Іноземці та особи без громадянства складають кандидатські іспити на загальних підставах.

69. Приймання кандидатських іспитів в аспірантів установ НАН України , підготовка яких здійснюється за державним замовленням, проводиться на безоплатній основі, а аспірантів інших відомств та таких, що готуються поза державним замовленням - на компенсаційній основі.

70. Відповідальність за дотримання встановленого порядку проведення кандидатських іспитів несе голова відповідної приймальної комісії і директор Інституту.

** Для організації процесу розроблено Правила підготовки і проведення іспитів кандидатського мінімуму по спеціальності в Інституті зоології ім. І.І.Шмальгаузена НАН України для аспірантів і здобувачів ступеня кандидата біологічних наук, який є додатком 1 до цього Положення .*

«Затверджено»

Директор Інституту зоології
ім. І.І.Шмальгаузена НАН України

член-кор. НАН України

_____ І.А.Акімов

06 серпня 2009 р.

Правила підготовки і проведення іспитів кандидатського мінімуму по спеціальності в Інституті зоології ім. І.І.Шмальгаузена НАН України для аспірантів і здобувачів ступеня кандидата біологічних наук

Загальні положення

Ці правила регламентують підготовку і проведення іспитів кандидатського мінімуму із спеціальності і є додатком до діючого Положення Інституту зоології ім. І.І.Шмальгаузена НАН України про підготовку наукових кадрів.

Підставою для розроблення цих правил є Постанова ВАК України від 07.03.2007 р. № 423, Накази ВАК України від 29.05.2007 р. № 342, від 10.10.2008 р. № 555, інші діючі нормативно-правові акти.

1. Іспити кандидатського мінімуму в галузі 03.00.00 – біологічні науки приймаються за такими спеціальностями: 03.00.08 - зоологія, 03.00.24 - ентомологія, 03.00.025 - паразитологія, гельмінтологія, 03.00.16 - екологія, 03.00.14 - біологія розвитку.

Іспит кандидатського мінімуму із спеціальності повинен відповідати шифру і спеціальності, за якою відбудуватиметься захист кандидатської дисертації

2. Групи по підготовці до складання іспитів кандидатського мінімуму по спеціальності утворюються за один календарний місяць до дати складання іспиту.

3. Групи по підготовці до складання іспитів **кандидатського мінімуму** по спеціальності утворюються наказом директора на підставі:

- особистих заяв аспірантів і здобувачів ступеню к.б.н Інституту зоології ім. І.І.Шмальгаузена НАН України

- клопотань установ і особистих заяв аспірантів і здобувачів ступеню к.б.н інших наукових установ або вищих навчальних закладів України.

4. В рамках підготовки іспитів інститутом надається інформація про програму кандидатського мінімуму з відповідної спеціальності, проводяться консультації з провідними фахівцями, організовується прийом іспиту, видається посвідчення про складання відповідного іспиту встановленого зразка.

5. У разі невідповідності кваліфікації здобувача галузі науки, з якої підготовлено дисертацію, здобувач складає не менше двох **додаткових кандидатських іспитів** для забезпечення відповідного рівня його теоретичної підготовки. Перелік додаткових кандидатських іспитів та їх кількість в кожному окремому випадку визначає Вчена рада ІЗ НАН України при наявності :

- особистих заяв аспірантів/здобувачів ступеню к.б.н Інституту зоології ім. І.І.Шмальгаузена НАН України і ксерокопії диплома про повну вищу освіту (спеціаліст, магістр).

- клопотань установ і особистих заяв аспірантів/здобувачів ступеню к.б.н. інших наукових установ або вищих навчальних закладів України та ксерокопії диплома про повну вищу освіту (спеціаліст, магістр).

6. Перелічені документи мають надійти до наукової частини інституту не пізніше ніж за два місяці до початку весняної і осінньої сесій, визначених Положенням Інституту про підготовку наукових кадрів.

7. Повідомлення про складання додаткових кандидатських іспитів за формою, затвердженою наказом ВАК України від 05.06.2007 № 349 надсилаються за один календарний місяць до дати складання іспиту до ВАК України.

8. Групи по підготовці до складання додаткових іспитів кандидатського мінімуму по спеціальності утворюються на підставі рішення Вченої ради наказом директора інституту. В рамках підготовки іспитів інститутом надається інформація про програму іспиту з відповідної спеціальності, проводяться консультації з провідними фахівцями, організовується прийом іспиту, видається посвідчення про складання відповідного іспиту встановленого зразка.

9. Приймання кандидатських іспитів в аспірантів, підготовка яких здійснюється за державним замовленням установ НАН України проводиться за рахунок коштів наукової установи, а в аспірантів, підготовка яких здійснюється поза державним замовленням та здобувачів ступеня кандидата біологічних наук - на компенсаційній основі.

За станом на II півріччя 2009 р. сума компенсації складає 400 грн. за один іспит. Сума індексується двічі на рік.

10. Організація підготовки і проведення іспитів кандидатського мінімуму покладається на Вченого секретаря інституту.

УГОДА
про підготовку аспіранта (докторанта) за
рахунок державного замовлення

№ _____ „ ____ ” _____ Р-

Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України (далі Інститут) в
особі керівника з одного боку _ ^ _____ ^ ^ _
(прізвище, ім'я по батькові)

та аспіранта (докторанта) _____
(прізвище, ім'я по батькові)

наукова спеціальність _____ ^ ^ ^ ^ ^ ^ з другого боку, уклали угоду про таке:

Інститут зобов'язується забезпечити:

1. якісну наукову підготовку аспіранта (докторанта) згідно з програмою та індивідуальним планом;
2. наукове керівництво (консультування);
3. виплату відповідно до законодавства державної стипендії;
4. місцем у гуртожитку на період навчання в аспірантурі (перебування в докторантурі) за рахунок коштів аспіранта (докторанта). У разі розірвання контракту право на проживання в гуртожитку припиняється.

Після закінчення навчання в аспірантурі (перебування в докторантурі) за умови виконання індивідуального плану та наявності місця можливе працевлаштування згідно з державним замовленням та цією угодою.

Аспірант (докторант) зобов'язується:

1. дотримуватися всіх умов положення про підготовку науково-педагогічних та наукових кадрів;
2. оволодіти науковими знаннями, практичними навичками, професійною майстерністю згідно з обраною спеціальністю;
3. виконати індивідуальний план роботи;
4. звітувати про хід написання дисертації та індивідуального плану;
5. своєчасно подавати відділу аспірантури (докторантури) індивідуальний план роботи, результати атестації та інші необхідні документи;
6. відпрацювати не менше трьох років при умові персонального розподілу в Інститут.

Інші умови:

1. аспірант (докторант) може бути відрахованим з аспірантури

(докторантури) за грубе порушення правил внутрішнього розпорядку Інституту, за вчинення протиправних дій, а також за невиконання індивідуального плану роботи без поважних причин;

2. аспірант (докторант), який був зарахований до аспірантури (докторантури) за державним замовленням і відрахований через зазначені причини за рішенням Вченої ради установи, відшкодовує вартість навчання згідно із законодавством України;

3. зміни і доповнення до цієї угоди вносяться шляхом підписання додаткових угод;

4. дія угоди припиняється за згодою сторін (оформлюється протоколом);

5. усі суперечливі питання, що виникають між сторонами вирішуються в судовому порядку.

Угода набирає чинності з моменту підписання і діє до

» _____ 20 р.

Угоду складено у двох примірниках, які зберігаються у кожної сторони і мають однакову юридичну силу. Адреси сторін:

Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України

01601 Київ -30

вул. Б. Хмельницького, 15

т. 234-39-73 (учений секретар)

т. 234-61-36 (відділ кадрів)

аспірант (докторант) _____

(місце постійного проживання, адреса, телефон)

паспорт: серія

номер

ким і коли виданий

Директор Інституту	підпис	Аспірант (докторант)	підпис
Головний бухгалтер	підпис		

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЗООЛОГІЇ ІМ. І.І.ШМАЛЬГАУЗЕНА

„ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор Інституту зоології
ім. І.І.Шмальгаузена НАН України

“ ” _____ р.

ПРОТОКОЛ N _____

засідання комісії з приймання кандидатських іспитів від “ ”

_____ р.
Голова комісії

_____ (прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання,

посада, шифр і найменування спеціальності за

_____ (переліком спеціальностей наукових працівників)

Члени комісії:

1.

_____ (прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання,

посада, шифр, найменування спеціальності за

_____ переліком спеціальностей наукових
працівників)

2.

3.

Склад комісії затверджено наказом керівника _____ від

_____ р. N _____

СЛУХАЛИ: Приймання кандидатського іспиту з

_____ (шифр, найменування

спеціальності за переліком спеціальностей наукових працівників)
в аспіранта (здобувача)

I. За програмою, затвердженою Міністерством освіти України, вченою радою вищого навчального закладу, наукової установи (потрібне підкреслити), протокол від _____ р. N ____ поставлено такі запитання:

Основні:

- 1)
- 2)
- 3)

Додаткові:

- 1)
- 2)
- 3)

II. За додатковою програмою, затвердженою вченою радою наукової установи протокол від _____ р. N ____ поставлено такі запитання:

Основні:

- 1)
- 2)
- 3)

Додаткові:

- 1)
- 2)
- 3)

Загальна оцінка
УХВАЛИЛИ: _____ Вважати, _____ що

склав (ла)
(прізвище, ініціали) _____ з _____ оцінкою

(найменування дисципліни) _____ (словами) Голова
екзаменаційної _____ комісії

(підпис, прізвище, ініціали)
Члени _____ екзаменаційної комісії: 1.

-
2. _____
 3. _____

ПОСВІДЧЕННЯ N _____

Видане

(прізвище, ім'я та по батькові)
в тому, що він (вона) склав(ла) кандидатські іспити із спеціальності

(шифр, найменування спеціальності)
і одержав такі оцінки: Найменування дисципліни Оцінка і дата
складання іспиту Прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання та посада голови і членів екзаменаційної комісії

Посвідчення видане на підставі оригіналів протоколів або посвідчень про складання окремих кандидатських іспитів, що зберігаються в архіві

(найменування вищого навчального закладу, наукової установи повністю)

МП

Керівник _____

(підпис)

Завідуючий аспірантурою _____

(підпис)

" ____ " _____ р.

Примітка. Посвідчення про складання кандидатських іспитів оформляється на офіційному бланку